

درس دوم
پرواز

إِنَّا هَدَيْنَاهُ
السَّبِيلَ
إِنَّمَا شَاكِرًا
وَ إِنَّمَا
كَفُورًا

۳- سرشت
خدا آشنا

۴- گرایش
انسان به
خیرو نیکی

وَ نَفْسٍ وَ مَا
سَوَّاهَا
فَأَلَّهَمَّهَا فُجُورَهَا
وَ تَقْوَاهَا

۲- اختیار

۵- نفس لوامه
وجدان اخلاقی

وَ لَا أَقْسِمُ
بِالنَّفْسِ
اللَّوَّامَةِ

سرمایه
های
انسان

۱- عقل

۶- نعمت
هدایت الهی

لو کننا سمع او نعقل ما کنافی
اصحاب السعیر
۱- و می گویند: اگر ما گوش
شنوا داشتیم یا تعقل می کردیم،
در میان دوزخیان نبودیم. مُلک،
۱۰
۲- آنها دشمنان اسلام را متحد
می پنداری در حالی که دل
هایشان پراکنده است؛ این به
خاطر آن است که آنها قومی
هستند که تعقل نمی کنند. حَشْر،
۱۴
۳- آنها هنگامی که مردم را به
نماز فرا می خوانید، آن را به
مسخره و بازی می گیرند؛ این
به خاطر آن است که آنها
گروهی هستند که تعقل نمی
کنند. مائده، ۵۸

خداوند آنچه در آسمان ها و زمین است،
برای انسان آفریده و توانایی بهره مندی
از آنها را در وجود او قرار داده است

هیچ چیزی را مشاهده
نکردم، مگر اینکه
خدا را قبل از آن، بعد
از آن و با آن دیدم
(حضرت علی ع)
دوست نزدیک تر از
من به من است وین
عجب تر که من از وی
دورم چه کنم با که
توان گفت که او در
کنار من و من
مهمجورم

۱- نفس
اماره عامل
درونی

۲- شیطان
عامل
بیرونی

موانع
رشد

۱- خود را برتر از
آدمیان می داند
۲- سوگند یاد کرده
فرزندان آدم را بفریب
۳- کار او سوسه
و فریب دادن

الف- به گناه دعوت
می کند

ب- از پیروی از عقل
و وجدان باز می دارد

دشمن ترین دشمن
تو، همان نفسی است
که در درون توست
حضرت علی(ع)

• خداوند به شما وعده حق داد؛
اما من به شما وعده ای دادم و
خلاف آن عمل کردم. البته من بر
شما تسلطی نداشتم؛ فقط شما را
به گناه دعوت کردم. این خودتان
بودید که دعوت مرا پذیرفتید.
امروز خود را سرزنش کنید نه
مرا. نه من می توانم به شما
کمکی کنم و نه شما می توانید
مرا نجات دهید ابراهیم ۲۲

تدبیر(راه های فریب انسان توسط
شیطان)

- شیطان می خواهد به وسیله شراب و قمار،
در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما
را از یاد خدا و نماز باز دارد. مانده، ۹۱
- و شیطان، هر کاری را که گناهکاران می
کردند، در نظرشان زینت داد. انعام، ۴۳
- کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای
آنها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال
زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان
را با آرزوهای طولانی فریفته است
محمد، ۲۵

تست

۱۱- باتوجه به آیه شریفه ولقد کرّمنا بنی ادم... کرامتی که خداوند به انسان بخشیده و اورا بر بسیاری از مخلوقات برتری داده کدام مورد است؟ سراسری هنر ۹۶

- ۱- خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد تا خود راه را انتخاب کنیم
- ۲- به ما قوه و نیرویی عنایت کرده تا با آن بیندیشیم و راه درست زندگی را از راه های غلط تشخیص دهیم.
- ۳- خداوند راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا خود راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.
- ۴- آن چه را که در آسمان ها و زمین است برای ما آفریده و توانایی بهره مندی از آن ها را در وجود ما قرار داده است

تست

۱۲- دشمن قسم خورده انسان که همان شیطان است تهاراه نفوذش برانسان را که به گمراهی او بینجامد... اعلام میدارد. سراسری زبان ۹۲

- ۱- غفلت کردن از خداو یاد او
- ۲- سرگرم کردن به ارزوهای سراب گونه های دنیایی
- ۳- سوسه کردن و فریب دادن
- ۴- آراستگی گناه و زیبا و لذت بخش نشان دادن آن

تست

۱۳- اگر بگویم (خداى متعال ما را مسئول سرنوشت خودمان قرارداد) پیام کدام آیه را ترسیم نموده ایم؟ سراسری انسانی ۹۲

- ۱- اِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ اِنَّمَا شَاكِرًا وَاَمَّا كَفُورًا
- ۲- و نفس و ماسواها فالفهما فاجورها و تقواها
- ۳- ربنا اتنا فى الدنيا حسنه و فى الاخره حسنه
- ۴- لا اقسام بالنفس الوامه

تست

۱۴- آیات و نفس و ماسواها فالفهما فاجورها و تقواها بیانگر سرمایه ی رشد..... در انسان اسن سراسری هنر ۹۰

- ۱- گرایش به نیکی ها و زیبایی ها
- ۲- قدرت انتخاب و اختیار
- ۳- قدرت عقل و تفکر
- ۴- وجدان اخلاقی

تست

۱۵- عشق به کرامت، عزت نفس، صداقت و عدالت نشانی است بر..... که آیه ی شریفه ی ..... حاکی از آن است. سراسری زبان ۹۰

- ۱- گرایش انسان به خیر و نیکی- انا هدیناه السبیل اما شاکرا و اما کفورا ۲- گرایش انسان به خیر و نیکی- و نفس و ماسواها فالفهما فاجورها و تقواها
- ۲- قدرت عقل و تفکر- و نفس و ماسواها فالفهما فاجورها و تقواها
- ۴- قدرت عقل و تفکر- انا هدیناه السبیل اما شاکرا و اما کفورا

تست

نکته: (و) در کنار نفس به معنای قسم است و خداوند در قرآن به نفس لوامه سوگند خورده است. مسبب یعنی علت

۱۶- آن مرتبه ی از نفس که به دلیل عظمت و جایگاهش مورد سوگند باری تعالی قرار گرفته است نفس ..... است که ظهور و بروزش به هنگام ..... و مسبب آن ..... می باشد که از توجه در آیه ی شریفه ی ..... مفهوم می گردد. سراسری تجربی ۸۹

- ۱- لوامه- آلودگی به گناهان- گرایش انسان به نیکی ها- و نفس و ماسواها فالفهما فاجورها و تقواها
- ۲- مطمئننه- آلودگی به گناهان- فطرت خدا آشنای انسان- و نفس و ماسواها فالفهما فاجورها و تقواها
- ۳- مطمئننه- ترک مستبحات و عمل به مکروهات- فطرت خدا آشنای انسان- لا اقسام بیوم القیامه و لا اقسام بالنفس لوامه
- ۴- لوامه- ترک مستبحات و عمل به مکروهات- گرایش انسان به نیکی ها- لا اقسام بیوم القیامه و لا اقسام بالنفس لوامه

تست

۱۷- عکس العمل نشان دادن انسان در مقابل گناه و زشتی برخاسته از.... است که آیه ی شریفه ی حاکی از آن است سراسری ریاضی ۸۹

- ۱- وجدان اخلاقی و نفس ملامت گر او- لا اقسام بیوم القیامه و لا اقسام بالنفس الوامه
- ۲- وجدان اخلاقی و نفس ملامت گر او- و نفس و ماسواها فالفهما فاجورها و تقواها
- ۳- گرایش به نیکی ها و زیبایی ها - و نفس و ماسواها فالفهما فاجورها و تقواها
- ۴- گرایش به نیکی ها و زیبایی ها- لا اقسام بیوم القیامه و لا اقسام بالنفس الوامه

تست

۱۸- پیام کدام عبارت نشانگر اختیار انسان در محدوده ی حیات دنیایی اوست؟ سراسری زبان ۸۸

۱- و شما فریادرس من نیستید ۲- من فریادرس شما نیستم ۳- پس مرا سرزنش نکنید و خود را سرزنش کنید ۴- شما را دعوت کردم و شما مرا پاسخ دادید.

تست

۱۹- رقم زدن یکی از دوره شقاوت و سعادت برخاسته از ..... است که از دقت در آیه ی ..... مفهوم می گردد. سراسری فنی حرفه ای ۸۸

- ۱- فطرت- انا هدیناه السبیل اما شاکرا و اما کفورا
- ۲- اختیار- انا هدیناه السبیل اما شاکرا و اما کفورا
- ۴- فطرت- و نفس و ماسواها فالفهما فاجورها و تقواها

تست

۲۰- این که گفته شود خداوند انسان را به گونه ای آفرید که بتواند زیبایی ها و زشتی ها را درک کند و آن گاه به سوی زیبایی ها رود در درون خود احساس خرسندی نماید و اگر به سوی بدی ها و زشتی ها رهسپار شود ملامت گر خویش باشد توجه ما را به کدام آیه جلب می شود؟ سراسری انسانی ۸۶

- ۱- و نفس و ماسواها فالفهما فاجورها و تقواها
- ۲- فاذا سوبیته و نفخت فیه من روحی ففعا له ساجدین
- ۳- انی اعلم غیب السماوات و الارض و اعلم ماتبدون و ما کنتم تکتمون
- ۴- ولقد کرّمنا بنی آدم و حملناهم فی البر و البحر و رزقناهم من ا لطیبات

تست

۲۱- قرآن کریم و روایات اسلامی تاکید دارند که عامل اصلی گناه ..... است چون کسانی که ..... جامع علمی کاربردی ۸۶

۱- خود انسان- از سوسه های شیطان پیروی می کنند، شیطان بر آن ها سلطه دارد.

۲- شیطان- از وسوسه های شیطان پیروی می کنند، شیطان بر آن ها سلطه دارد.

۳- خود انسان- دعوت اورا پذیرفتند، خودشان به او اجازه ی وسوسه دادند.

۴- شیطان- دعوت اورا پذیرفتند، خودشان به او اجازه ی وسوسه دادند.

منیر سادات میر حسینی